

gällande 51 § regeringsformen borde göras ett tillägg, hvori det stadgas, att riksdagskungörelsen i bref med allmänna posten sändes särskildt till hvarje riksdagsman under den adress han vid föregående riksdag uppgifvit.

I anledning häraf får jag hemställa,

att Riksdagen för sin del ville såsom hvilande för vidare grundlagsenlig behandling besluta, att till 51 § regeringsformen efter orden »i allmänna tidningarna kungjord» fogas ett tillägg af följande eller liknande lydelse:

»Samtidigt med denna kungörelses utlämnande för införande i allmänna tidningarna afsändes i bref med allmänna posten till hvarje särskild riksdagsman ett aftryck af kungörelsen».

Stockholm den 27 januari 1910.

A. C. Gunnarsson.

Nr 90.

Af herr **Thyrén**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående officiell publikation af regeringsrättens utslag.*

Med anordnandet af regeringsrätten afsågs bland annat — och som det torde få antagas, ingalunda i sista rummet — att befordra den enskilda rättssäkerheten på det vidsträckta område, där regeringsrätten satts till högsta instans i regeringens ställe. Ännu ett steg mot samma mål torde kunna tagas genom ombesörjandet af en tillförlitlig årlig publikation af regeringsrättens viktigare utslag, sådana, i hvilka domstolen gifvit uttryck åt rättsgrundsatser eller författningstolkningar, ägnade att framgent i rättstillämpningen följas, ej mindre af regeringsrätten själf, än äfven af de lägre instanserna i förvaltningsprocessen.

Först genom ett noggrannare och mera ordnad återgifvande af regeringsrättens prejudikat, än det, som kan ifrågakomma i dagspressen — där redan åtskilliga intressanta utslag af regeringsrätten refererats — kunna dessa prejudikat få den betydelse för rättslifvet i det hela, som de förtjäna.

En publikation af nu afsedt slag torde icke böra anförtros åt den enskilda företagsamheten. Det är särskildt två olägenheter, som kunna befaras medfölja ett ombesörjande på enskild väg af en prejudikat-samling, sådan som den här ifrågasatta. För det första kan icke påräknas, att en privat utgifvare skall vid sitt val af utslag för publikationen alltid träffa det rätta, d. v. s. utse just de fall och alla de fall, af hvilka verkligen något är att inhämta i fråga om uttolkning af dunkla lagstadganden, analogisk tillämpning af lagbud utöfver deras egentliga innehåll, inskränkande utläggning af andra bestämmelser, fastställande af rättsgrundsatser, som ej återfinnas i skrifven lag o. d. I synnerhet kräves en särskild inblick i domstolsledamöternas tankegång för att kunna på ett tillfredsställande sätt utvälja och återgifva sådana — allt emellanåt förekommande — fall, där billigheten fått vid afgörandet spela en större roll, än underordnade instanser i regel anse sig befogade tilldela densamma; fall, där en blott formell rätt utan materiellt underlag fått vika för en verklig rättvisas synpunkter. För det andra kan man icke ha säkerhet för att ett återgifvande af rättsfallen, vid hvars redaktion hvarken domare eller föredragande medverkar, städse kommer att noggrannt och fullständigt upptaga alla omständigheter af vikt och intet annat. Referaten få icke bli vare sig ofullständiga eller onödigt utförliga. Men författas de af en utomstående, måste det i åtskilliga tillfällen komma att bero på dennes godtfinnande, huruvida mer eller mindre af hvad i ett mål förekommit skall tagas med i referatet af det-samma. Framställningen af ett prejudikat kan på så vis lätteligen bli vilseledande. Äfven om den möjlighet kan förefinnas, att en privat utgifvare bereder sig, för någon tid, förmånen af samverkan med t. ex. någon af regeringsrättens ledamöter, så har man ingen full garanti för att denna samverkan blir så effektiv eller varaktig, som därest utgifvandet ordnas genom statens försorg.

Det torde icke behöfva närmare motiveras, att den rätta tidpunkten för ett officiellt utgifvande är just nu, vid början af regeringsrättens verksamhet.

För att ytterligare bestyrka lämpligheten af att publikationen utaf regeringsrättens utslag ombesörjes på officiell väg, under medverkan från domstolens ledamöters eller föredragandes sida, tillåter jag mig

påpeka förhållandena i några kontinentala stater, med förvaltningsrättskipningen anförtrord — liksom numera hos oss — åt särskilda domstolar. I *Österrike* utgifver »K. K. Oberster Gerichtshof in Zivil- und Justizverwaltungssachen» själf årligen sina »Entscheidungen»¹⁾. *Preussens* och *Sachsens* »Oberverwaltungsgerichte» få genom sina egna ledamöter sina prejudikat publicerade²⁾, likaså *Württembergs* »Verwaltungsgerichtshof zu Stuttgart»³⁾. I *Bayern* utgifves motsvarande prejudikatsamling under ministeriets ledning.⁴⁾

Emellertid synes lämpligast genom Kungl. Maj:ts försorg kunna utredas, huru hos oss de närmare anordningarne för publikationen böra träffas. Riksdagen torde allenast böra uttala den önskan, att ifrågasvarande publikation måtte snarast möjligt komma till stånd på officiell väg.

Beträffande kostnadssynpunkten må här blott anmärkas, att publikationen, i betraktande af det stora antal ämbetsverk och statstjänare, kommunala institutioner och tjänstemän, bolag, advokater o. s. v., för hvilka den är så godt som oundgänglig, efter all sannolikhet kommer att visa sig vara en förmånlig affär. Huru som helst måste emellertid nyttan för rättstillämpningen anses fullt uppväga en eventuell ekonomisk förlust.

På grund af det anförda får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta snarast möjligt ombesörja en officiell publikation af regeringsrättens utslag, såvidt desamma kunna anses vara af vikt för rättstillämpningen i landet.

Stockholm den 27 januari 1910.

Johan G. W. Thyren.

¹⁾ År 1909: Neu Folge, 9. Bd.

²⁾ »Entscheidungen des königl. preussischen Oberverwaltungsgerichts», 52 Bd. 1909. — »Jahrbücher des königl. sächsischen Oberverwaltungsgerichts» 13 Bd. 1909.

³⁾ »Jahrbücher des württembergischen Rechtspflege, Hrs. von den Mitgliedern des Verwaltungsgerichtshofs — — —», 21 Bd. 1909.

⁴⁾ »Sammlung von Entscheidungen d. kgl. bayr. Verwaltungsgerichtshofes. Hrsg. unter d. Leitung d. kgl. bayr. Staatsministeriums des Innern». Började utkomma år 1881.